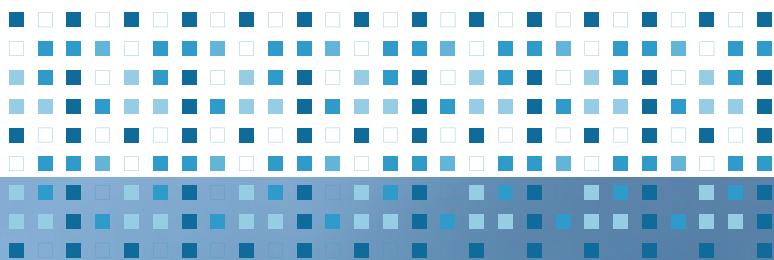

Begrotingsvoorstel 2026

Raad voor de rechtspraak

Begrotingsvoorstel 2026

16 september 2025

Inhoudsopgave

1.	Samenvatting	4
2.	Inleiding	4
3.	Beleidsmatige ontwikkelingen en doelen	5
3.1.	Aanvullende middelen uit het prijsakkoord voor 2026	10
4.	Productiegerelateerde bijdrage	10
4.1.	Wijze van berekening	10
4.2.	Consequenties productiegerelateerde bijdrage	15
5.	Bijdrage voor gerechtskosten	15
6.	Bijdrage voor overige kosten	16
6.1.	Vaste kosten	16
6.2.	Megazaken in het strafrecht	16
6.3.	College van Beroep voor het bedrijfsleven (CBb)	17
6.4.	Bijzondere kamers	17
7.	Taken niet-Bfr 2005	18
8.	Aanvraag leenfaciliteit	19
9.	Ontwikkeling eigen vermogen	19
10.	Doorlooptijden	20

1. Samenvatting

Dit begrotingsvoorstel beschrijft de beleidsdoelen van de Rechtspraak. Het jaar 2026 is het eerste jaar van een nieuwe prijsperiode. Wijzigingen naar aanleiding van de nieuwe Prijsafspraken voor prijsperiode 2026–2028 zullen haar beslag vinden vanaf 2026. In dit begrotingsvoorstel is op deze ontwikkelingen op hoofdlijnen geanticipeerd.

Capaciteitsbehoefte

De in dit begrotingsvoorstel opgenomen capaciteitsbehoefte voor strafzaken, bestuurszaken en civiele zaken is gebaseerd op de door het Ministerie van Justitie en Veiligheid (JenV) opgestelde meerjarenprognose van de capaciteitsbehoefte in de justitiële ketens op basis van het Prognosemodel Justitiële Ketens (PMJ) en specifiek voor zaken in het vreemdelingenrecht de Meerjaren Productieprognose (MPP). De geraamde capaciteitsbehoefte vertaalt zich naar aantallen geraamde zaken.

De totale gevraagde bijdrage die hoort bij de geraamde capaciteitsbehoefte neemt vanaf 2025 tot en met 2029 elk jaar toe en blijft daarna gelijk. Een groot deel van deze stijging wordt veroorzaakt door de toename van het verwachte aantal voor vreemdelingenzaken die een toename van de capaciteit voor vreemdelingenzaken bij de rechtspraak vergt. Tegelijkertijd is eerder conform het regeerakkoord met ingang van 2027 juist een verlaging van de vreemdelingenbijdrage en daarmee het beschikbare bedrag in de begroting doorgevoerd. Daardoor is nu vanaf 2027 een hogere extra bijdrage nodig om aan de geraamde capaciteitsbehoefte te kunnen voldoen.

Tabel 1 Begrotingsvoorstel Rechtspraak 2026
x € 1.000

	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Bijdrage J&V-begroting 2025	1.465.102	1.452.541	1.446.427	1.434.044	1.434.681	1.434.681
<i>mutaties:</i>						
Productiegerelateerde bijdrage	46.593	68.753	97.741	115.752	116.319	116.319
Prijsakkoord 2026–2028		30.800	52.100	54.800	50.100	50.100
Vaste kosten						
Gerechtskosten	– 354	– 281	– 235	– 215	– 204	– 204
Megazaken straf	– 342	– 388	– 415	– 415	– 415	– 415
CBb	– 2	848	1.326	1.441	1.441	1.441
Bijzondere kamers	1.261	1.340	1.340	1.340	1.340	1.340
Niet-Bfr 2005	993	993	993	993	993	993
Totaal gevraagde bijdrage J&V	1.513.251	1.554.606	1.599.278	1.607.740	1.604.255	1.604.255
Mutatie t.o.v. bijdrage begroting 2025	48.149	102.065	152.851	173.696	169.574	169.574
Netherlands Commercial court	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000

2. Inleiding

In deze meerjarenbegroting, die onder meer gebaseerd is op de PMJ-prognose van december 2024, geeft de Rechtspraak aan welke activiteiten zij in komende jaren wil verrichten en welke middelen daarvoor nodig zijn. De Rechtspraak wordt voor een belangrijk deel output

gefinancierd. Sinds 2020 is het aandeel van die productiegerelateerde bijdrage wel teruggebracht van ongeveer 90% naar ongeveer 55%.

In de begroting van het Ministerie van JenV voor 2026 (september 2025) zal de Minister meedelen welke middelen hij van plan is bij de begrotingswet beschikbaar te stellen aan de Rechtspraak. Indien dat bedrag afwijkt van het bedrag in dit begrotingsvoorstel, wordt het daar nader gemotiveerd. Vervolgens geeft de Rechtspraak in het jaarplan 2026 aan welke activiteiten worden ondernomen met de middelen die de Minister op basis van de begrotingswet feitelijk ter beschikking stelt. In dit begrotingsvoorstel 2026 worden ook wijzigingsvoorstellen opgenomen voor het lopende uitvoeringsjaar 2025.

Leeswijzer

Dit begrotingsvoorstel is als volgt opgebouwd: In hoofdstuk 3 worden de beleidsmatige ontwikkelingen weergegeven. In de hoofdstukken 4, 5, 6 en 7 worden voor elk van de onderdelen van de financiële bijdrage van het Ministerie van JenV aan de Rechtspraak voorstellen gedaan. Deze onderdelen zijn de productiegerelateerde bijdrage, de bijdrage voor gerechtskosten, de bijdrage voor overige kosten en de bijdrage voor activiteiten die niet voortvloeien uit de Wet op de rechterlijke organisatie (Wet RO) en het Besluit financiering rechtspraak 2005 (Bfr 2005). Hoofdstuk 8 heeft betrekking op de aanvraag voor de leenfaciliteit. Hoofdstuk 9 geeft de ontwikkeling van het eigen vermogen weer. Tot slot gaat hoofdstuk 10 over de doorlooptijden van rechtszaken.

3. Beleidsmatige ontwikkelingen en doelen

Dit begrotingsvoorstel beschrijft de beleidsdoelen, die voortvloeien uit de missie, visie en agenda van de Rechtspraak¹ en de prijsafspraken voor de periode 2026–2028 tussen de Raad voor de rechtspraak en de Staatssecretaris voor Rechtsbescherming.

De Agenda van de Rechtspraak vloeit voort uit onze missie, namelijk dat de Rechtspraak rechten en vrijheden beschermt, opkomt voor de democratische rechtsstaat, zorgt voor een goede toepassing van het recht en voor beslissingen door onafhankelijke, onpartijdige, integere en deskundige rechters. Dit is vervolgens vertaald in de visie van onze organisatie die luidt: de Rechtspraak is rechtvaardig, toegankelijk, tijdig en transparant en speelt in op maatschappelijke ontwikkelingen. Richting 2030 is de Rechtspraak voornemens om tegen deze achtergrond te focussen op twee concrete thema's:

1. **Burgerperspectief:** de burger of rechtzoekende wordt als één persoon, één zaak gezien en een zaak wordt integraal behandeld. Om dit te bewerkstelligen loopt al een aantal projecten zoals onder andere wijkrechtspraak, het voor de burger begrijpelijker maken van brieven en berichten en worden nieuwe initiatieven ontplooid zoals het principe «één gezin, één rechter» naar aanleiding van het reflectierapport van de familie- en jeugdrechters.
2. **(Institutionele) vernieuwing:** onder meer naar aanleiding van een op langere termijn zeer uitdagende arbeidsmarkt zal de Rechtspraak inzetten op meer samenwerking en aanpassingen in de uitvoering van ons werk, zoals meer regievoering, inzet van digitalisering en gebruik van artificiële intelligentie (AI). Ook wordt verkend of bulkzaken meer geconcentreerd zouden kunnen worden afgedaan. Daarnaast zetten we

¹ Missie, visie en agenda van de Rechtspraak | Rechtspraak

in op het vergroten van het welzijn en de ontwikkeling van onze medewerkers. Vanuit het prijsakkoord komen hiervoor extra middelen ter beschikking.

Alle onderdelen van de Rechtspraak werken in 2026 gezamenlijk aan de belangrijkste beleidsdoelen aan de hand van de missie en visie van de Rechtspraak. De hierboven genoemde twee thema's – burgerperspectief en institutionele vernieuwing – geven daarbij richting en focus. Welke beleidsdoelen daarbij in ieder geval een belangrijke rol zullen spelen leest u hieronder.

Innovatie en maatschappelijk effectieve rechtspraak

De veranderende behoeften van de samenleving vragen om rechtspraak die zichzelf blijft verbeteren en aanpassen. Voor mensen met een juridisch probleem is de oplossing niet altijd (alleen) het doorhakken van de juridische knoop. Soms is het nodig en passend om achterliggende problemen aan te pakken. Met innovatieve projecten wil de Rechtspraak zo goed mogelijk aansluiten bij de behoeften van rechtzoekenden. In het kader van maatschappelijk effectieve rechtspraak hebben we extra aandacht voor laagdrempelige, toegankelijke en snelle rechtspraak en het probleem achter het juridische geschil.

Innovatie binnen de rechtspraak bereikt een nieuwe fase waarin de nadruk steeds meer komt te liggen op implementatie. Zo is de schuldenfunctionaris landelijk geïmplementeerd, wordt de wijkrechtspraak organisch uitgebreid en wordt er op meerdere locaties geëxperimenteerd met de regelrechter.

Klantonderzoek

De Rechtspraak wil inspelen op maatschappelijke ontwikkelingen en zich verbeteren vanuit het perspectief van de rechtzoekende. Dat doen we onder meer door het uitvoeren van klantonderzoeken. Onafhankelijk klantonderzoek onder burgers en andere rechtzoekenden, zoals bedrijven en professionals, geeft inzicht in de waardering voor het functioneren van de Rechtspraak en geeft aanknopingspunten voor verbetering.

Sinds 2025 is de Rechtspraak gestart met een vernieuwd klantonderzoek. Het betreft een compact landelijk onderzoek dat in samenwerking met een externe deskundige partij wordt uitgevoerd. Met het landelijke klantonderzoek meet de Rechtspraak welke drijfveren de meeste impact hebben op tevredenheid van rechtzoekenden. Deze kennis zal vervolgens worden ingezet voor de prioritering van verbeteringen. Ook wordt een feedbackinstrument ontwikkeld waarmee de Rechtspraak doorlopend rechtzoekenden en professionals naar hun ervaringen kan vragen. Lokaal kunnen gerechten themagerichte modules inzetten en organiseren zij, net als voorheen, spiegelbijeenkomsten, klantpanels en professionele gesprekken en ontmoetingen.

Begrijpelijke en mensgerichte communicatie

De rechter moet toegankelijk zijn voor iedereen. De Rechtspraak zorgt daarom voor laagdrempelige toegang en begrijpelijke informatie vanuit het perspectief van de burger. Door voortdurend te luisteren naar en te leren van de ervaringen van burgers, verbetert de Rechtspraak stapsgewijs de toegankelijkheid en begrijpelijkheid.

gewijs haar communicatie: digitaal, geschreven, aan de telefoon en in de gerechten.

Deze aanpak heeft al mooie resultaten opgeleverd. Een voorbeeld is de digitale keuzehulp op rechtspraak.nl een papieren «bijsluiter» voor burgers die een incassodagvaarding ontvangen en een webinar met praktische informatie voor nieuwe familie bewindvoerders. Hiermee voelen rechtzoekenden zich beter geïnformeerd en tegelijk kan het bijdragen aan efficiënter werken bijvoorbeeld doordat er minder telefonische vragen zijn en een hoger percentage formulieren de eerste keer goed is ingevuld.

Zowel de burger met juridische bijstand als de zelfstandig procederende burger moet zich goed kunnen redden als procespartij. De Rechtspraak biedt praktische en begrijpelijke informatie over de stappen in de procedure en wat er op welk moment van iedere procespartij wordt verwacht. Door de rechtzoekende als het ware «aan de hand te nemen» en in heldere taal uit te leggen wat de stappen in de procedure zijn en wie wat wanneer moet doen, voelen burgers zich bekwaam in plaats van onzeker. Hiermee versterken we het vertrouwen in de rechtspraak. Daarnaast dragen goede informatievoorziening en beter inzicht bij aan het gezag van de rechter en aan acceptatie van de uitspraak.

Reflectie familie- en jeugdrecht

In februari 2023 heeft de reflectiecommissie familie- en jeugdrechters van de gerechten haar rapport *Recht doen aan kinderen en ouders* gepubliceerd. Dit rapport bevat de reflectie op de werkwijze van rechters in het familie- en jeugdrecht en volgt op een eerder onderzoek van bestuursrechters naar hun rol in de toeslagenaffaire. Conclusie van de reflectie is dat er voor bescherming van kwetsbare kinderen en hun ouders meer tijd en continuïteit in het hele proces rondom familie- en jeugdzaken moet komen. Hun belangen kunnen daardoor beter worden beschermd. De rechtsbescherming van deze kinderen en hun ouders moet verder worden verbeterd.

De Rechtspraak streeft naar meer zittingscapaciteit, inclusief meer tijd voor de voorbereiding en nabewerking van de zaken die op deze zittingen worden behandeld. Wij zijn bezig om ervoor te zorgen dat de rechter standaard spreekt met ouders en kinderen bij een verlengingsverzoek van een ondertoezichtstelling (meldbriefprocedure) en de realisatie van één per gezin (de regierechter), wat de motivering van de uitspraken in deze zaken ook ten goede zal komen. Daarnaast wordt er verder gewerkt aan ruimte voor onderlinge reflectie over de invulling van de rol van rechters en het plaats laten vinden van kindgesprekken met kinderen vanaf 8 jaar in plaats van vanaf 12 jaar. Ook beoogt de Rechtspraak de inzet van pedagogisch medewerkers. Dit zal bijdragen aan meer kennis rondom huiselijk geweld, gehechtheid en culturele achtergrond, vergelijkbaar met de rol van forensisch medewerkers in strafzaken.

Digitalisering

Sinds 2023 werkt de Rechtspraak vanuit een gezamenlijke digitaliseringsstrategie aan een stabiele digitalisering van de Rechtspraak. De centrale gedachte is dat iedereen (rechtzoekende, procespartijen, ketenpartners en medewerkers van de Rechtspraak) op elk gewenst moment, op elke gewenste plek kan beschikken over de informatie die hen toekomt. Deze

strategie wil de Rechtspraak realiseren langs vijf pijlers: Digitale Toegankelijkheid, Digitaal Verbonden, Digitaal Werken, Data als kapitaal en een betrouwbare Informatievoorziening.

Waar de afgelopen jaren in het teken hebben gestaan van het faciliteren van het digitaal procederen voor de rechtzoekende staat de Rechtspraak de komende jaren voor de opgave deze digitale toegankelijkheid om te zetten in digitaal werken binnen de Rechtspraak. De huidige administratieve systemen moeten verder worden vernieuwd naar systemen voor digitale procesondersteuning om ook intern de vruchten te kunnen plukken van de digitalisering aan de voorkant.

Artificiële Intelligentie (AI)

AI verandert de wereld ingrijpend. De Rechtspraak dient zich daartoe te verhouden. Enerzijds manifesteert AI zich in de casuïstiek: hoe gaan we om met door AI gegenereerde proces- en bewijsstukken? Welk effect heeft AI op bewijsvoering en *equality of arms*? Anderzijds biedt AI de Rechtspraak ook kansen. AI zou bijvoorbeeld een wezenlijke bijdrage kunnen leveren aan grote vraagstukken van de Rechtspraak zoals het beheersen van doorlooptijden en werkdruk.

De afgelopen jaren heeft AI met de komst van zogenaamde *large language models* (LLM's) een enorme vlucht genomen. (Generatieve) AI-technologie ontwikkelt zich exponentieel. Steeds meer toepassingen daarvan worden binnen bestaande werkprocessen een realistisch en werkbaar perspectief. Tegelijkertijd leiden een krappe arbeidsmarkt en de gesignaleerde verzwaring van rechtszaken tot de sterk gevoelde noodzaak binnen de Rechtspraak om slimmer en innovatiever te werken. Investeren en experimenteren is dus noodzakelijk, zodat de Rechtspraak op zijn minst blijft bij de maatschappelijke ontwikkelingen op het vlak van data en AI.

Doorkijkend naar 2030 streeft de Rechtspraak onder meer naar het mogelijk maken om chatbots in te zetten om laagdrempelig in contact te staan met mensen, AI in te zetten op documentanalyse van complexe dossiers (samenvatten, argumentextractie, annoteren), uitspraken samen te vatten op B1-niveau en te investeren in voorspelmodellen.

Tijdige en voorspelbare rechtspraak

Voor rechtzoekenden blijft het belangrijk dat zij weten wanneer ze wat van de Rechtspraak kunnen verwachten. Daarom wordt er binnen de Rechtspraak hard gewerkt aan tijdige en voorspelbare rechtspraak. Het landelijke programma Tijdige rechtspraak komt eind 2025 formeel ten einde. Het werken aan tijdige en voorspelbare rechtspraak is daarmee niet afgelopen. De Rechtspraak draagt er zorg voor dat de opgedane kennis niet verloren gaat en deze duurzaam door te ontwikkelen binnen de organisatie.

Sinds de start van het programma Tijdige rechtspraak zijn door de gerechten en in programmaverband belangrijke stappen gezet op het gebied van roosteren en plannen, goede managementinformatie en verbetering van de begrijpelijkheid van brieven en andere berichten aan rechtzoekenden. Een groot aantal gerechten heeft gebruikgemaakt van (externe) ondersteuning op het gebied van projectmanagement, implementatiebegeleiding en/of procesoptimalisatie. Met deze hulp zijn werkprocessen in kaart gebracht en verbeteringen doorgevoerd.

Daarnaast werken de gerechten steeds meer samen om succesvol gebleken initiatieven en kennis te delen en te verspreiden. De gerechten zullen vanaf 2026 zelfstandig verder werken aan de doelen van tijdigheid en voorspelbaarheid. De kennis die opgedaan is tijdens het programma-traject kan vervolgens worden ingezet bij samenwerkingsprojecten over de grenzen van de gerechten heen.

Nieuwe wet- en regelgeving

Voor de periode 2026–2028 is er sprake van een aantal wetsvoorstellen en arresten met grote financiële gevolgen. Dit zijn bijvoorbeeld de «Versterking waarborgfunctie Algemene wet bestuursrecht», de aangekondigde asielwetgeving inclusief het EU-migratiepact en het arrest van de Hoge Raad omtrent verschoningsrecht en filtering van gegevens.

Ook de invoering van het nieuwe Wetboek van Strafvordering is een doorlopend traject. De Rechtspraak vormt als organisatie een schakel binnen de strafrechtketen en is volop betrokken bij de totstandkoming van het nieuwe Wetboek van Strafvordering. Begin 2024 is bepaald dat het nieuwe Wetboek van Strafvordering op 1 april 2029 van kracht wordt. Op basis hiervan heeft het programma nieuw Wetboek van Strafvordering het bestaande programmaplan en de bijbehorende meerjarenbegroting herschreven. De Rechtspraak gaat onverminderd door met alle activiteiten die zijn gericht op de invoering van het nieuwe Wetboek van Strafvordering.

Onze mensen

De krapte op de arbeidsmarkt is zichtbaar en voelbaar. Dat raakt de hele samenleving en dus ook de Rechtspraak. Dat betekent dat we naar de toekomst toe er rekening mee hebben te houden dat we het werk met minder mensen moeten doen en in sommige gevallen het werk anders moeten organiseren.

De HRM-strategie van de Rechtspraak is ontwikkeld om in te spelen en voorbereid te zijn op actuele ontwikkelingen op de arbeidsmarkt en onze organisatie daarop in te richten. Met strategische personeelsplanning zorgen wij ervoor dat de juiste persoon op de juiste plek komt en blijft. De Rechtspraak wil een inclusieve en diverse organisatie zijn. Wij bieden ruimte voor medewerkers met verschillende achtergronden en stimuleren de inbreng van iedere collega. Wij vertalen maatschappelijke ontwikkelingen naar benodigde competenties en vaardigheden voor onze huidige en toekomstige medewerkers. Daarnaast investeren wij in onze leidinggevenden zodat de randvoorwaarden zijn voldaan die onze leidinggevenden nodig hebben om hun vak uit te oefenen. Ook zorgen wij voor een landelijke HRM-informatievoorziening en een uniform HRM-beleid.

Security

De Rechtspraak ziet toegenomen dreigingen vanuit criminele groepen, statelijke actoren en verwarde personen maar in meer generieke zin ook door verharding in het maatschappelijk domein. Zorgen voor een veilige en weerbare organisatie is een brede en veelomvattende opgave: het gaat om persoonlijke en fysieke bedreigingen van onze rechters en rechtspraakmedewerkers, maar ook om informatiebeveiliging/cybersecurity, privacy en integriteit.

De afgelopen jaren heeft de Rechtspraak al op diverse aspecten verbeteringen doorgevoerd, maar is meer nodig om het minimale ambitieniveau te bereiken. Bijvoorbeeld extra inzet op screening en integriteitsonderzoek, de begeleiding bij huisbezoeken aan verwarde personen in het kader van de Wvggz, en extra maatregelen door de ontwikkelingen op het gebied van wetgeving ten aanzien van spionagegerelateerde zaken. In een breder kader is er nadrukkelijk behoefte aan versterking van het gehele security-raamwerk in de vorm van ondersteuning op enkele specialistische themagebieden, en in de vorm van borging van processen, kennis en beheersmaatregelen in specifieke daarop toegeruste systemen (GRC).

3.1. Aanvullende middelen uit het prijsakkoord voor 2026

Voor de periode 2026–2028 heeft de Rechtspraak prijsafspraken met de Staatssecretaris voor Rechtsbescherming gemaakt. De totale begroting van de Rechtspraak wordt vanaf 2026 structureel verhoogd tot een bedrag van ruim € 50 mln. vanaf 2028. Deze aanvullende financiële middelen zijn noodzakelijk voor een aantal van de hierboven genoemde thema's en ontwikkelingen:

- Voor de in afgelopen jaren toegenomen behandelzeiten als gevolg van zwaardere zaken wordt aanvullende compensatie verstrekt evenals voor institutionele vernieuwing en voor investeringen in familie- en jeugdrechtspraak.
- Voor nieuwe wetgeving, waaronder het EU-migratiepact, die de komende jaren in werking treedt, wordt de Rechtspraak gecompenseerd vanwege de extra werklast per zaak die deze met zich meebrengt.
- Zoals hierboven vermeld wil de rechtspraak investeren in Artificiële Intelligentie (A.I.). Ook hiervoor komen extra middelen ter beschikking.
- Ook voor extra beveiliging in verband met de toegenomen dreigingen vanuit criminele groepen en door verwarde personen zijn extra middelen toegekend. Het gaat hier om persoonlijke en fysieke bedreigingen van rechters en rechtspraakmedewerkers, maar ook om informatiebeveiliging/cybersecurity, privacy en integriteit.

4. Productiegerelateerde bijdrage

4.1. Wijze van berekening

Wijze van berekening

Het door JenV gefinancierde budget van de Rechtspraak is voor ongeveer 55% gebaseerd op het aantal rechtszaken dat naar verwachting in dat jaar wordt afgehandeld. Naast deze productiegerelateerde bijdrage is er een vaste lumpsumbijdrage voor de vaste kosten (zie paragraaf 6).

De capaciteitsbehoefte en het productievoorstel hebben conform het Besluit financiering rechtspraak 2005 als basis de verwachte instroom volgens de meest recente ketenprognoses. Daarmee is dit ook de basis voor de productiegerelateerde bijdrage aan de Rechtspraak.

Betrouwbare instroomramingen

De in dit begrotingsvoorstel opgenomen capaciteitsbehoefte voor de behandeling van strafzaken, bestuurszaken en civiele zaken is gebaseerd op de door het Ministerie van JenV opgestelde meerjarenprognose van de capaciteitsbehoefte in de justitiële ketens op basis van het Prognosemodel Justitiële Ketens (PMJ). De prognose van de capaciteitsbehoefte voor de

behandeling van vreemdelingenzaken is gebaseerd op de Meerjaren Productie Prognose (MPP) in de vreemdelingenketen.

De PMJ-prognoses zijn gebaseerd op econometrische modellen, waarbij gebruik is gemaakt van in het verleden gevonden verbanden tussen externe ontwikkelingen (demografische, economische en maatschappelijke) en ontwikkelingen in de verschillende justitieketens. De externe ontwikkelingen zijn onder andere de ontwikkeling van de omvang van de beroepsbevolking, de koopkrachtontwikkeling, het gemiddeld inkomen, de uitkeringen, de ontwikkeling van de bruto toegevoegde waarde en de collectieve lastendruk. De prognoses hiervan zijn ontleend aan diverse publicaties van het Centraal Planbureau (CPB), zie de PMJ-rapporten van het WODC en de Raad voor de rechtspraak voor meer informatie over het PMJ en de gebruikte CBP-publicaties².

Het Ministerie van JenV maakt samen met de ketenpartners in de vreemdelingenketen de Meerjarige Productie Prognose (MPP). Deze prognose geeft een beeld van de mogelijke instroom van asielzoekers, het ketenproces van Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND), Centraal Orgaan opvang Asielzoekers (COA) en Dienst Terugkeer en Vertrek (DT&V), en de uitstroom naar gemeenten. Op basis van de beschikbare informatie van de asielinstroom stelt de IND periodiek een productieplan op waarbij rekening wordt gehouden met instroom, voorraad en prioritering binnen het totaal van alle te behandelen procedures. Het productieplan van de IND wordt verwerkt in de MPP en daarmee worden twee keer per jaar prognoses van in- en uitstroom van het aantal zaken gedaan.

Naast de zogenaamde beleidsneutrale raming van het aantal rechtszaken worden in het PMJ en de MPP ook verwachte gevolgen in aantallen zaken van nieuwe wet- en regelgeving en beleid meegenomen. Voor de Rechtspraak zijn die effecten over het algemeen gebaseerd op ex-ante evaluaties die in het kader van de wetgevingsadvisering tot stand zijn gekomen.

De PMJ-prognoses zijn vastgesteld in december 2024. De op dat moment beschikbare economische en demografische prognoses van het CPB en CBS zijn gebruikt voor het opstellen van de prognoses.

Verwachte ontwikkeling van de capaciteitsbehoefte in de periode 2025–2030

Volgens de laatste PMJ-prognoses en MPP zal de totale capaciteitsbehoefte in aantal zaken bij de Rechtspraak tot 2028 licht stijgen. Na 2028 blijft de capaciteitsbehoefte redelijk stabiel.

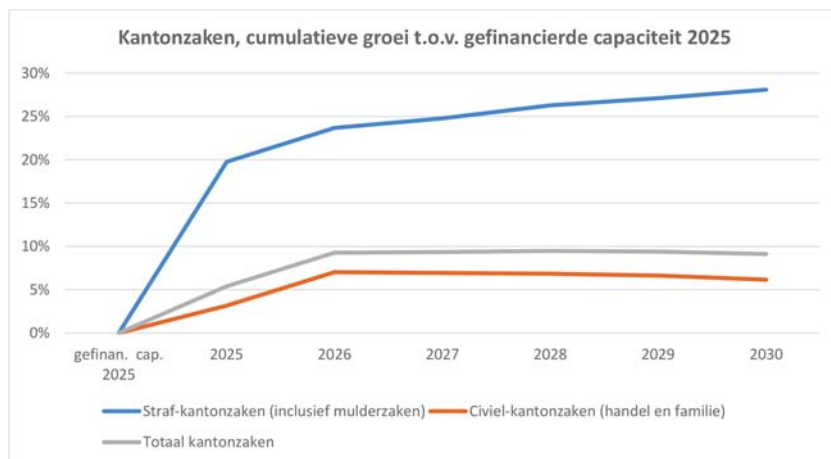
² PMJ rapporten en Kamerbrief over PMJ ramingen tot en met 2029 | Kamerstuk | Rijksoverheid.nl

**Tabel 2 Productie conform meerjarenprognose
(aantallen producten)**

	2025	2026	2027	2028	2029	2030
rechtbank familie	152.253	156.681	158.179	159.649	161.222	162.856
rechtbank handel	59.548	62.456	63.081	63.673	63.661	63.638
rechtbank bestuur	39.849	41.390	41.572	41.394	40.840	40.580
rechtbank straf	173.250	173.891	174.487	175.058	175.574	175.933
kanton civiel	792.851	822.586	821.874	821.230	819.523	815.937
kanton straf	143.818	148.510	149.834	151.639	152.634	153.807
rechtbank VK	60.312	60.997	63.607	66.267	66.267	66.267
rechtbank belasting	49.076	41.744	42.935	43.046	43.487	43.689
Totaal rechtbanken	1.470.957	1.508.255	1.515.569	1.521.956	1.523.208	1.522.707
hof familie	3.469	3.541	3.555	3.564	3.570	3.578
hof handel	5.943	6.296	6.339	6.370	6.402	6.394
hof straf	29.965	30.136	30.395	30.503	30.554	30.597
hof belasting	9.814	10.064	9.563	9.756	9.842	9.889
Totaal gerechtshoven	49.191	50.037	49.852	50.193	50.368	50.458
CRvB	3.369	3.302	3.360	3.576	3.599	3.394
Totalen rechtbanken, gerechts- hoven en CRvB	1.523.517	1.561.594	1.568.781	1.575.725	1.577.175	1.576.559

Kantonzaken (civiel en straf)

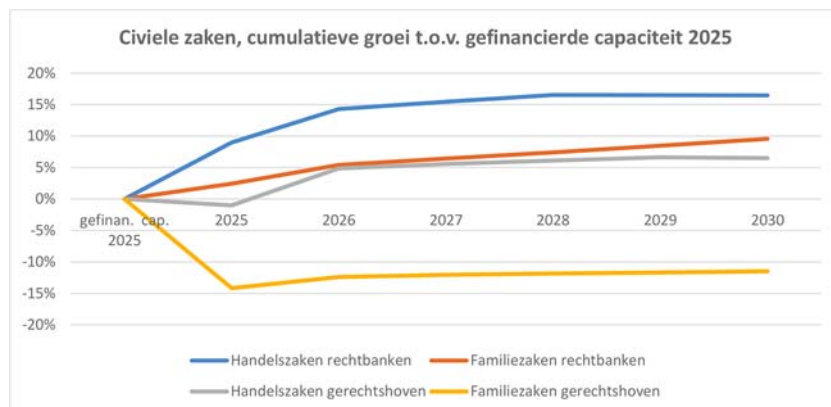
De prognose van kantonzaken straf ligt voor 2025 20 procent en in 2026 24 procent boven de gefinancierde capaciteit 2025. De hogere prognose voor 2025 komt voornamelijk door een sterke stijging van Mulderzaken die we in de instroom van 2024 al zien, aangebracht door professioneel gemachtigden die de proceskostenvergoeding als verdienmodel gebruiken. In 2025 ligt naar verwachting het aantal civiele kantonzaken drie procent en in 2026 zeven procent boven de gefinancierde capaciteit 2025.

Civielrechtelijke zaken (handel en familie) rechtbanken en hoven

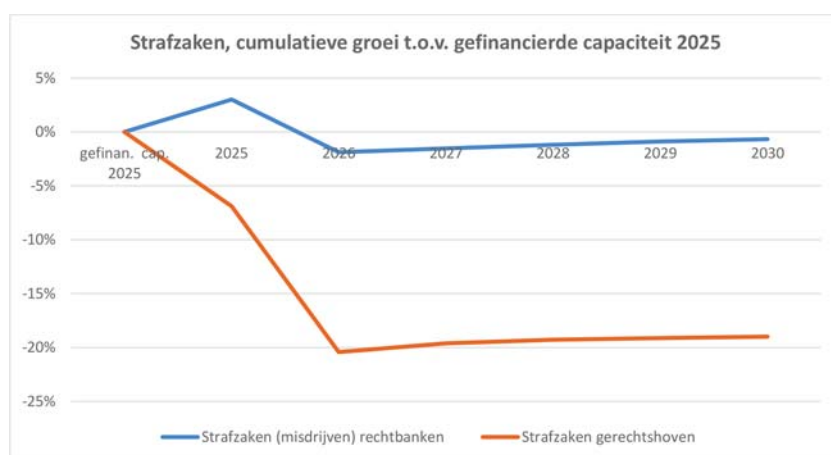
De prognose van het aantal handelszaken bij de rechtbanken komt in 2025 negen procent en in 2026 14 procent boven de gefinancierde capaciteit 2025 uit. Voor gerechtshoven is de prognose dat het aantal zaken in 2025 op het niveau van de gefinancierde capaciteit 2025 ligt en in 2026 vijf procent erboven ligt.

De prognose van het aantal familiezaken bij rechtbanken ligt in 2025 twee procent boven de gefinancierde capaciteit en van familiezaken bij de gerechtshoven 14 procent onder de gefinancierde capaciteit. De prognose is dat het aantal familiezaken bij de rechtbanken de komende jaren licht gaat stijgen, door verschillende demografische factoren.

Strafzaken rechtbanken en hoven

De prognose van het aantal strafzaken bij rechtbanken ligt in 2025 drie procent boven en in 2026 twee procent onder de gefinancierde capaciteit 2025. De prognose van het aantal zaken bij de hoven ligt in 2025 zeven procent en in 2026 20 procent onder de gefinancierde capaciteit 2025. In de PMJ-prognoses voor 2025 zijn extra zaken toegevoegd om de zogenaamde OM/ZM werkwijze te financieren (zwaardere zaken door meer OM strafbeschikkingen). Deze werkwijze wordt, zoals in het prijsakkoord overeen gekomen vanaf 2026 voortgezet.

Reguliere bestuursrechtelijke zaken

Voor de reguliere bestuursrechtelijke zaken (dit zijn bestuursrechtelijke zaken met uitzondering van belasting- en vreemdelingenzaken) bij de rechtbanken is de prognose dat het aantal zaken in 2025 twee procent en in 2026 zes procent boven de gefinancierde capaciteit 2025 ligt. Na 2026 blijft het aantal regulier bestuursrechtelijke zaken bij de rechtbanken naar verwachting stabiel. Voor zaken bij het CRvB is de prognose dat het aantal zaken in 2025 15 procent en in 2026 17 procent onder de gefinancierde capaciteit 2025 ligt.

Belastingzaken

De prognose van belastingzaken bij de rechtbanken ligt in 2025 67 procent en in 2026 42 procent boven de gefinancierde capaciteit in 2025. Daarna loopt het aantal weer op tot rond de 60 procent boven de gefinancierde capaciteit 2025.

Dat het aantal zo hoog boven de gefinancierde capaciteit ligt komt door een hoge instroom van zaken in 2024.

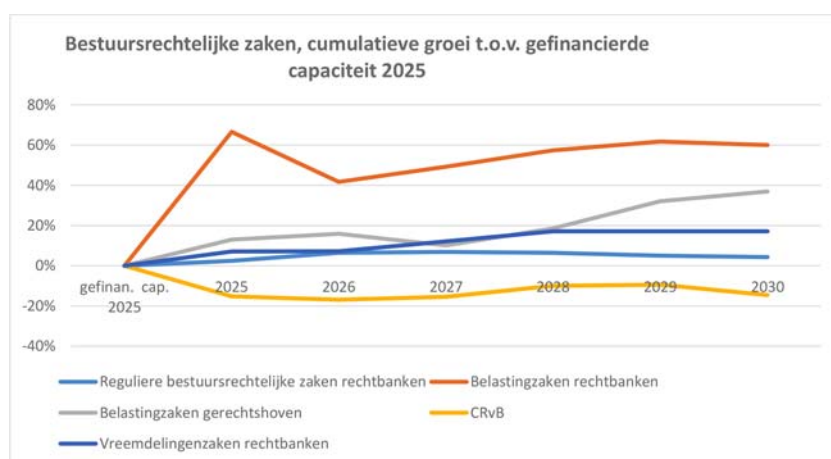
De prognose van belastingzaken bij de hoven ligt in 2025 13 procent boven de gefinancierde capaciteit 2025 en is in 2026 16 procent hoger.

Vreemdelingenzaken

Het Ministerie van Asiel en Migratie (AenM) maakt samen met de ketenpartners in de vreemdelingenketen de Meerjarige Productie Planning (MPP) voor vreemdelingenzaken. De Rechtspraak neemt deze prognoses over in zijn begrotingsvoorstellen.

De prognose van het aantal vreemdelingenzaken ligt in 2025 14 procent boven het aantal gefinancierde zaken 2025. De verwachting is dat het aantal vreemdelingenzaken toeneemt in 2026. De verwachting is dat de IND meer asielzaken zal gaan afdoen en meer zal afwijzen op asielaanvragen.

De Asielnoodmaatregelenwet en het wetsvoorstel Tweestatusstelsel wachten nog op behandeling in de Eerste Kamer en zijn dus niet meegenomen in de prognose. Ook het EU-migratiepact dat op 12 juni 2026 in werking treedt is nog niet meegenomen in de huidige MPP-prognose.

4.2. Consequenties productiegerelateerde bijdrage

In onderstaande tabel worden per productgroep de verschillen tussen de benodigde middelen en de productiegerelateerde bijdrage 2025 (= gefinancierde capaciteit 2025) weergegeven. De productieaantallen conform de meerjarenprognoses liggen hieraan ten grondslag.

**Tabel 3 Productie conform meerjarenprognose
Mutatie PMJ/MPP-2025 in euro**

	x € 1,-					
	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Rechtbank Handel	- 6.879.039	- 9.012.194	- 10.123.379	- 11.137.146	- 11.160.690	- 11.126.757
Rechtbank Familie	- 1.713.183	- 2.922.846	- 2.444.729	- 2.362.422	- 2.291.711	- 3.107.138
Rechtbank Bestuur	- 1.716.034	- 3.502.894	- 3.859.651	- 3.357.279	- 2.578.534	- 2.085.953
Rechtbank Straf	- 5.074.351	- 15.496.571	- 16.935.560	- 17.700.172	- 18.392.248	- 18.769.096
Rechtbank Kanton	- 6.375.821	- 10.502.860	- 10.622.449	- 11.106.984	- 11.510.455	- 11.173.024
Rechtbank Belasting	- 20.450.215	- 12.852.965	- 14.231.313	- 14.071.070	- 14.349.396	- 14.571.124
Totaal rechtbanken	- 42.208.644	- 54.290.331	- 58.217.082	- 59.735.073	- 60.283.034	- 60.833.092
Gerechtshof Handel	310.271	242.927	39.185	- 811.993	- 653.799	- 610.804
Gerechtshof Familie	2.179.577	2.004.657	2.260.172	2.275.446	2.288.281	2.256.242
Gerechtshof Straf	3.664.860	- 4.269.667	- 4.954.554	- 5.187.399	- 5.287.938	- 5.362.501
Gerechtshof Belasting	- 3.025.888	- 3.147.325	- 1.506.682	- 1.744.054	- 1.799.937	- 1.932.454
Totaal gerechtshoven	3.128.821	- 5.169.409	- 4.161.879	- 5.468.000	- 5.453.394	- 5.649.517
Centrale Raad van Beroep (CRvB)	2.115.319	3.432.845	4.014.602	3.553.028	3.519.326	4.274.816
Totalen rechtbanken, gerechtshoven en CRvB	- 36.964.505	- 56.026.896	- 58.364.358	- 61.650.045	- 62.217.102	- 62.207.793
Rechtbank Vreemdelingenzaken	- 9.628.898	- 12.726.539	- 39.377.034	- 54.102.111	- 54.102.111	- 54.102.111

5. Bijdrage voor gerechtskosten

De gerechtskosten in civiele en bestuurlijke zaken zijn conform het Bfr 2005 voor rekening van de gerechten. Het gaat onder andere om kosten voor getuigen, tolken en vertalers en deskundigen. De rechtspraak ontvangt hiervoor een financiële bijdrage.

**Tabel 4 mutatie bijdrage gerechtskosten conform systematiek Bfr 2005
x € 1.000**

	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Gerechtskosten	2.850	2.929	2.943	2.961	2.965	2.959
JenV-begroting 2025	3.204	3.210	3.178	3.176	3.169	3.169
Verschil t.o.v. begroting JenV 2025	354	281	235	215	204	210

De bijdrage voor gerechtskosten wordt bepaald door de gerechtskosten per zaak te vermenigvuldigen met het aantal in de begroting van het Ministerie van Justitie opgenomen civiele en bestuursrechtelijke zaken.

Onder gerechtskosten per zaak wordt verstaan: de gerealiseerde gerechtskosten in civiele en bestuursrechtelijke zaken in het meest recente aan het begrotingsjaar voorafgaande jaar gedeeld door het aantal afgehandelde civiele en bestuursrechtelijke zaken in het desbetreffende begrotingsjaar.

6. Bijdrage voor overige kosten

De bijdrage voor overige kosten is opgebouwd uit bedragen voor vaste kosten van ondersteunende processen, megazaken in het strafrecht, het CBb en bijzondere kamers. De bijdrage is een vast bedrag dat niet afhankelijk is van het aantal zaken.

6.1. Vaste kosten

De vaste kosten worden lumpsum gefinancierd en maken ongeveer 45 procent van de totale bijdrage uit. Deze bijdrage is onder andere bedoeld voor lokale en landelijke ondersteunende processen, huisvesting, ICT en opleidingen. Voor de jaren 2025 en verder gaat dit om ongeveer € 630 mln.

6.2. Megazaken in het strafrecht

Megazaken in het strafrecht zijn grote zaken die zoveel tijd en capaciteit kosten dat toepassing van de normale productgroepprijzen voor strafzaken niet passend is. Bij de rechtbanken wordt in 2026 uitgegaan van een inschatting van ongeveer 3.810 megazittingsuren en bij de gerechtshoven van ongeveer 2.280. Elk megazittingsuur vergt voorbereiding en uitwerking.

De rechtbank Den Haag en het gerechtshof Den Haag zijn exclusief bevoegd om zaken die voortkomen uit de Wet internationale misdrijven (WIM) te behandelen. Deze zaken vragen om andere kennis en een andere voorbereiding dan de «normale» megazaken. Zo moet voor deze zaken inzicht worden verkregen in verdragsrecht, recht van internationale organisaties en tribunalen ter zake van diverse leerstukken en internationale verdragen.

Bij de rechtbank Amsterdam worden specifieke zaken in het kader van de Passagiersinformatieunit, Europees OM en IRK afgedaan. Hier is in totaal ongeveer € 1,7 mln. voor nodig.

**Tabel 5 Budgettaire gevolgen raming megazaken
x € 1.000**

	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Megazaken rechtbanken	16.880	16.880	16.880	16.880	16.880	16.880
Megazaken gerechtshoven	11.192	11.192	11.192	11.192	11.192	11.192
SIM-zaken gerechtshof Den Haag	1.278	1.278	1.278	1.278	1.278	1.278
WIM-zaken rechtbank Den Haag	1.880	1.880	1.880	1.880	1.880	1.880
EOM/PNR	1.700	1.700	1.700	1.700	1.700	1.700
Totaal begrotingsvoorstel 2026	32.930	32.930	32.930	32.930	32.930	32.930
J&V-begroting 2025	33.272	33.318	33.345	33.345	33.345	33.345
Verschil t.o.v. J&V-begroting 2025	342	388	415	415	415	415

6.3. College van Beroep voor het bedrijfsleven (CBb)

Het CBb is de hoogste rechter op het gebied van het economisch bestuursrecht. Het CBb behandelt zaken over bijvoorbeeld economische en landbouwsubsidies, regulering van markten, vervoer, meststoffen, dierenwelzijn, voedselkwaliteit, gezondheidsrecht, financieel toezicht, consumentenbescherming, mededingingsrecht en accountantstuchtrecht. In veel zaken speelt het recht van de Europese Unie een rol. Het CBb is daarmee een gespecialiseerde economische en Europeesrechtelijke bestuursrechter.

Vanaf 2026 wordt rekening gehouden met extra zaken en kosten als gevolg van de Energiewet en wet collectieve warmtevoorziening.

Daarnaast zijn er verscheidene wetsvoorstellen en beleidsintensiveringen in verschillende stadia van besluitvorming met te verwachten werklastgevolgen voor het CBb. Wanneer geïmplementeerd is het van belang dat deze gevolgen financieel gecompenseerd worden. Hier wordt in deze begroting al deels rekening mee gehouden.

Tabel 6 Budgettaire gevolgen van de raming CBb
x € 1.000

	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Begrotingsvoorstel 2026	12.300	12.886	12.886	10.886	10.886	10.886
J&V-begroting 2025	12.302	12.038	11.560	9.445	9.445	9.445
Verschil t.o.v. J&V-begroting 2025	- 2	848	1.326	1.441	1.441	1.441

6.4. Bijzondere kamers

Bijzondere kamers zijn specifieke kamers van gerechten die, met uitsluiting van andere gerechten, bij wet bevoegd zijn verklaard om bepaalde zaken te behandelen. De meeste bijzondere kamers worden lumpsum gefinancierd. Het gaat om de douanekamer (rechtbank Noord-Holland, gerechtshof Amsterdam), de Ondernemingskamer (gerechtshof Amsterdam), de kamer voor het kwekersrecht (gerechtshof Den Haag), de octrooikamer (rechtbank Den Haag, gerechtshof Den Haag), de merkenwetkamer (gerechtshof Den Haag), zaken in verband met de Wet administratiefrechtelijke handhaving verkeersvoorschriften (Mulderzaken bij het gerechtshof Arnhem-Leeuwarden), adviezen ingevolge de Wet overdracht tenuitvoerlegging (WOTS, gerechtshof Arnhem-Leeuwarden), de Centrale Grondkamer (gerechtshof Arnhem-Leeuwarden), de kamer voor bijzondere competentiezaken bestuurszaken (Autoriteit Consument & Markt, rechtbank Rotterdam), de maritieme kamer (rechtbank Rotterdam), de liaisonrechter (rechtbank Den Haag) en de raden penitentiaire kamer (gerechtshof Arnhem-Leeuwarden).

Vanuit de bijdrage voor de bijzondere kamers worden ook het Adviescollege Levenslanggestraften (gerechtshof Arnhem-Leeuwarden) en Octrooizaken Benelux (gerechtshof Den Haag) gefinancierd.

Tabel 7 Budgettaire gevolgen van de raming bijzondere kamers Rechtspraak
x € 1.000

	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Bijzondere Kamers	16.463	16.542	16.542	16.542	16.542	16.542
Netherlands Commercial Court	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000
Totaal begrotingsvoorstel 2026	17.463	17.542	17.542	17.542	17.542	17.542
JenV-begroting 2025	16.202	16.202	16.202	16.202	16.202	16.202
Verschil t.o.v. JenV-begroting 2025	- 1.261	- 1.340	- 1.340	- 1.340	- 1.340	- 1.340

Vanaf 2026 wordt uitgegaan van een nog niet gefinancierde bijdrage voor het Adviescollege levenslanggestraften van € 0,8 mln. en extra zaken als gevolg van de wet collectieve warmtebron als bijzondere competentie-zaken bij de Rotterdam.

NCC(A)

De Rechtspraak ontvangt jaarlijks een bijdrage van het Ministerie van JenV voor de Netherlands Commercial Court (NCC, rechtbank Amsterdam) en de Netherlands Commercial Court of Appeal (NCCA, gerechtshof Amsterdam).

7. Taken niet-Bfr 2005

De Rechtspraak voert een aantal activiteiten uit voor het Ministerie van JenV die niet tot rechtspraak in de zin van de Wet RO behoren en ontvangt middelen om de kosten te dekken.

Tabel 8 Taken niet-Besluit financiering rechtspraak 2005 (Bfr 2005)
x € 1.000

	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Tuchtrecht	3.474	3.474	3.474	3.474	3.474	3.474
Commissies van toezicht voor het gevangeniswezen	8.201	8.201	8.201	8.201	8.201	8.201
Overige	112	112	112	112	112	112
Totaal begrotingsvoorstel 2026	11.787	11.787	11.787	11.787	11.787	11.787
J&V-begroting 2025	10.794	10.794	10.794	10.794	10.794	10.794
Verschil t.o.v. JenV-begroting 2025	- 993	- 993	- 993	- 993	- 993	- 993

Tuchtrecht

Bij tuchtrecht gaat het om de kosten die gerechten maken voor tuchtcolleges. Tuchtcolleges in eerste aanleg, zoals de raden van discipline (advocatuur), de kamers voor het notariaat en de kamer voor gerechtsdeurwaarders, zijn zelfstandige colleges die veelal voor de bemensing, de huisvesting of de plaats van zaakbehandeling grotendeels van een gerecht afhankelijk zijn. De bepalingen over bekostiging van de Wet RO en het Bfr 2005 zijn op deze colleges niet van toepassing. Met de gerechten die het aangaat worden, buiten de Raad voor de rechtspraak om, afspraken gemaakt. De bedragen worden overeengekomen tussen de desbetref-

fende gerechten en de tuchtcolleges die vallen onder de beleidsverantwoordelijkheid van het Ministerie van JenV.

Secretariaten van de Commissies van Toezicht voor het gevangeniswezen
De gerechten verrichten ten behoeve van de Commissies van Toezicht (CvT) voor het gevangeniswezen secretariaatswerkzaamheden in het kader van de behandeling van klachten van gedetineerden. Deze werkzaamheden worden volledig door de opdrachtgever (Ministerie van JenV) gefinancierd. De kosten van de secretariaten van de CvT's worden geraamd op basis van het aantal klachten, grieven en de gerealiseerde kosten. De totaal geraamde kosten komen uit op € 8,2 mln. Dit bedrag is inclusief het door de Dienst Justitiële Inrichtingen (DJI) gefinancierde kenniscentrum CvT's bij de rechtbank Midden-Nederland. Door stijging van het aantal klachten en grieven stijgen ook de kosten voor de secretariaten van de CvT's.

Overig

Binnen de Rechtspraak zijn er enkele instituties die een geoormerkte bijdrage ontvangen. Hierbij gaat het om opleidingen voor het kenniscentrum van The International Association of Refugee and Migration Judges (IARMJ, (rechtbank Noord-Holland), het Centraal Intakebureau Vreemdelingenzaken (rechtbank Den Haag) en het landelijk kwaliteitsbureau Curatoren, Beschermingsbewindvoerders en Mentoren (CBM) bij de rechtbank Oost-Brabant.

8. Aanvraag leenfaciliteit

Voor investeringen maakt de Rechtspraak gebruik van de leenfaciliteit bij het Ministerie van Financiën. Op grond van de meerjarige investeringsplannen uit de jaarplannen 2025 van de gerechten, het Bureau van de Raad voor de rechtspraak en de landelijke diensten IV-organisatie, Studiecentrum Rechtspleging en het Landelijk Dienstencentrum voor de Rechtspraak ontstaat het volgende beroep op de leenfaciliteit.

**Tabel 9 Aanvraag leenfaciliteit
x € 1.000**

	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Aanvraag leenfaciliteit	27.613	24.000	24.000	24.000	24.000	24.000

Het betreft hier met name investeringen in digitale systemen die het eenvoudig en laagdrempelig maken voor rechtzoekende burgers. Daarbij wordt geïnvesteerd in het digitaliseren van verschillende processen binnen alle rechtsgebieden. Tevens wordt er geïnvesteerd in een betere bescherming tegen mogelijke digitale DoS (Denial of Service) aanvallen van buitenaf en de daar bijbehorende verhoging van informatiebeveiliging binnen het netwerk en opslag van de Rechtspraak. Ook wordt er geïnvesteerd in de huidige IT-basisvoorzieningen voor de gerechten (digitale werkplek/laptops, telehoren/videoconferentie, digitale zittingszalen).

9. Ontwikkeling eigen vermogen

In 2024 heeft de Rechtspraak na storting van een bedrag van € 9,8 mln. aan minderwerk in de egalisatierekening een positief resultaat geboekt van € 14,3 mln. Hierdoor is het eigen vermogen van de Rechtspraak per

eind 2024 € 14,3 mln. Op basis van de thans bekende gegevens is de inschatting dat eind 2025 een nihil resultaat zal worden behaald.

**Tabel 10 Opbouw eigen vermogen Rechtspraak
x € 1.000**

	2024	2025	2026
Eigen vermogen per 1-1	0	14.300	0
(Prognose) resultaat	14.300	- 14.300	0
Eigen vermogen per 31-12	14.300	-	-
Aanzuivering eigen vermogen (vordering)	-		
	2024	2025	2026
Eigen vermogen per 1-1	14.300	0	0

10. Doorlooptijden

Hieronder is de realisatie van doorlooptijden te zien van door de Rechtspraak afgedane zaken. De doorlooptijd is gedefinieerd als de totale tijd in dagen die verstrijkt tussen het instromen en het uitstromen van een zaak bij een gerechtelijke instantie. De Rechtspraak heeft per zaakstroom (maximum)normen ontwikkeld voor doorlooptijden, dit worden «de standaarden» genoemd. Voor nagenoeg alle zaken is zo'n standaard opgesteld. Het behalen van de doorlooptijden doet de Rechtspraak niet alleen, hierin werkt de Rechtspraak samen met andere procespartijen.

In tabel 11 wordt het percentage zaken weergegeven dat in 2024 is uitgestroomd binnen de genormeerde doorlooptijd. De tabel rapporteert over de totale doorlooptijd en de doorlooptijden per rechtsgebied³, met nadere specificatie voor een tweetal zaakstroomgroepen onder bestuur. De mate waarin de genormeerde doorlooptijd wordt behaald, verschilt sterk per soort gerecht en per rechtsgebied.

Gerechten streven naar realisatie van de doorlooptijdnormen. Inzet op het wegwerken van oudere werkvoorraad in de gerechten zal in eerste instantie overigens nog een negatief effect hebben op het percentage zaken dat binnen een doorlooptijdstandaard uitstroomt. Ook is de aanwezigheid van voldoende rechterlijke capaciteit een belangrijke randvoorwaarde voor het kunnen halen van de doorlooptijdstandaarden.

³ Voor de interne sturing worden tientallen zaakstromen onderscheiden. Ten behoeve van de leesbaarheid worden in dit jaarverslag de cijfers geaggregeerd op het niveau van rechtsgebied.

Tabel 11 Percentage zaken uitgestroomd binnen de genormeerde doorlooptijd

Rechtsgebied	% Standaard gehaald in 2024
Bestuur	
Rechtbanken	33%
<i>waarvan Belasting</i>	15%
<i>waarvan Vreemdelingenkamer</i>	56%
Gerechtshoven (belastingzaken)	41%
CBb	5%
CRvB	5%
Familie- en jeugdrecht	
Rechtbanken	67%
Gerechtshoven	46%
Handel, inclusief handel kanton	
Rechtbanken	75%
Gerechtshoven	31%
Strafrecht	
Rechtbanken	33%
Gerechtshoven	25%
Toezicht (CBM en insolventies)	
Rechtbanken	57%

